

„Az Élet Menete” Alapítvány:

Utazó vagonkiállítás

A holokauszttal való szembenézés egyik legfőbb nehézsége Magyarországon, hogy a II. világháború óta sem történt meg a múlttal való szembenézés, aminek jelentős szerepe van abban, hogy nem született egy széles körben elfogadott nomenklatúra a holokauszttal való szembenézéshez. Ezt az alaphelyzetet bonyolítja tovább a téma oktatásának nehézsége: sok pedagógus nehéznek találja a téma oktatását – főleg fiatalabb diákok számára. Alapítványunk tapasztalatai szerint ez a probléma különösen nagy vidéken, ahol a magyar holokauszttal való szembenézés miatt napjainkban nincs jelen zsidó közösség. Erre a problémára reagálva indítottuk el Utazó vagonkiállítás projektünket, ahol felkészült önkénteseink a kiállításra ellátogató diákok számára koruknak megfelelő módon adják át a szükséges tudnivalókat. A kiállítás helyszíne – egy korabeli marhavagon, ami a MÁV adománya volt alapítványunk számára – magában hordozta az utazás lehetőségét, így „helybe” tudjuk vinni a programot, a gyerekek saját környezetükben vehetnek részt a kiállításon és a rendhagyó történelemórákon. A program további előnye, hogy több, különféle módszer kombinációjával dolgozik, így próbál minél jobban „hatni” a résztvevő diákokra. Az egyik legfontosabb ilyen mód maga a marhavagon, mint helyszín, amit saját szemmel látva tapasztalhatnak meg a gyerekek. A kiállítás képeket, hanganyagot, korabeli tárgyakat, valamint személyes előadást tartalmaz; Schwarz Sándor debreceni származású holokauszttúlélő élményei alapján. A rendhagyó történelemóra keretében a gyerekek több gyakorlatban is részt vesznek. A kiállítás felépítésében fontos szerepet játszik Radnóti Miklós munkássága.

Az Utazó vagonkiállítás évente 3-5 vidéki helyszínre látogat el, az iskolaévhez igazodva, a MÁV menetrendjének megfelelően. Az egyes helyszíneken a vagon egy hetet tölt, ahol az egy hét alatt több száz, esetenként több ezer látogatót fogad. A projekt-indulás, azaz 2004. óta a vagon 85 vidéki helyszínen járt, és több mint 85 ezer ember vett részt a programon. Az idén Szlovákiába is eljutott. Együttműködve „Az Élet Menete” külföldi partnerszervezeteivel a következő években további nemzetközi – elsősorban határ menti – helyszínekre is el kívánunk jutni. Végül, de nem utolsósorban kell megemlítenünk, hogy a program fenntartása, működtetése, fejlesztése teljes mértékben önkéntes munkával valósul meg.

A kiállítás tervezője Novák Ilona múzeumpedagógus, akit főiskolai hallgatók kerestek meg, mert emléket akartak állítani a Holokauszttal való szembenézésnek.

(Az összefoglalót írta: „Az Élet Menete” Alapítvány, szerkesztette: Gábor Veronika)